

Posudek oponenta rigorózní práce Mgr. Veroniky Brodské

„Ověření psychometrických charakteristik české verze RBANS“

předkládané v roce 2016 na Katedře psychologie FF UK

Rigorózní práce se zabývá psychometrickými vlastnostmi české verze neuropsychologické baterie RBANS (Repeatable Battery for the Assessment of Neuropsychological Status). Hlavními cíli práce jsou: ověření stability v čase české verze testu a posouzení ekvivalence alternativních verzí testu, formy A a B.

Práce zahrnuje celkem 114 stran + 7 stran literárních odkazů. Práce je členěna standardním způsobem na část teoretickou a praktickou. Autorka v teoretické části věnuje pozornost neuropsychologické diagnostice a současným testovým metodám. V práci uvádí nejen dílčí testy, ale též vybrané, celosvětově používané baterie a screeningové zkoušky. Hlavní kapitola teoretické části práce detailně popisuje neuropsychologickou baterii RBANS, její strukturu, doporučené oblasti uplatnění, hodnotí míru obtížnosti a vlastní testové materiály. Autorka uvádí psychometrické charakteristiky původní verze a odkazuje na praktické využití RBANS v klinické praxi prostřednictvím mnoha zahraničních studií.

Teoretická část práce je přehledná, výklad je srozumitelný, přičemž v závěru shrnuje nejdůležitější poznatky. Autorka uvádí vybrané výzkumné studie, týkající se uvedené problematiky, které řádně cituje. Po jazykové stránce je práce zpracována kvalitně.

V části empirické autorka vyhodnocuje a interpretuje data získaná opakovanou administrací metody na souboru 46 zdravých dobrovolníků ve věku od 20 do 77 let. Časový interval retestu byl 1 měsíc. Původně bylo zahrnuto 60 dobrovolníků, přičemž 14 z nich se nezúčastnilo opakovaného testování. Autorka též uvádí krátký anamnestický dotazník s vylučujícími kritérii.

Hlavním přínosem výzkumné části práce je ověření stability metody v čase a ekvivalence obou forem RBANS. Autorka uzavírá, že česká verze RBANS prokázala dostatečnou

stabilitu v čase a ekvivalenci jejích alternativních verzí (formy A a B) a může znamenat rozšíření dostupných screeningových neuropsychologických metod v České republice.

Metodologie sběru a analýzy dat je logická a dílčí kroky v analýze dat jsou dobře provedené. Způsob zpracování dat odpovídá výzkumným otázkám a je graficky kvalitně zpracovaný.

Jen několik poznámek a otázek diskusi: čím si autorka vysvětluje statisticky významné zlepšení u indexových skóre Bezprostřední paměť, Pozornost a Celkový skóre v případě formy A a u indexových skóre Bezprostřední paměť, Pozornost, Oddálené vybavení a Celkový skóre v případě formy B? Jak velké zlepšení můžeme skutečně považovat za signifikantní a nikoli způsobené vlivem nácviku? Jak si autorka vysvětluje, že nebyla prokázána závislost výkonu v testu na vzdělání?

Celkově rigorózní práci hodnotím jako zajímavou a přínosnou. Oceňuji především snahu a výzkumné dovednosti autorky v tom, že dokázala získat a zcela samostatně opakovaně testovat dostatečné množství zdravých dobrovolníků, přičemž její aktivity nebyly podpořeny žádným grantovým projektem. Práce nejen že ověřuje základní psychometrické charakteristiky RBANS, ale též přináší cenné informace o vlivu nácviku při opakovaném testování ekvivalentními formami.

Předloženou rigorózní práci předběžně klasifikuji jako prospěl/a a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze, 23.3.2017

Doc. PhDr. Lenka Krámská, Ph.D.